

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА ОСНОВІ СТУПЕНЯ «БАКАЛАВР»,
ОКР «СПЕЦІАЛІСТ»
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ «МАГІСТР»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 011 – «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»
(освітня програма - «Педагогіка вищої школи»)**

Луцьк-2020

Пояснювальна записка

Програма орієнтована на підготовку вступного випробування з педагогіки на здобуття ступеня «магістр» із спеціальності 011 – «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ» на основі ступенів «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Її зміст відповідає змісту педагогічних дисциплін, що вивчаються у вищих навчальних закладах II-IV рівнів акредитації і охоплює в повному обсязі основні педагогічні категорії, поняття, терміни, факти. Пропонований варіант програми передбачає чітке структурування і розподіл навчального матеріалу за основними розділами: загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика. Кожен з розділів поділено на теми. Виклад основних положень тем деталізовано, що полегшує абітурієнту пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до тестової перевірки під час вступних випробувань. За характером відтворення навчального матеріалу всі тестові завдання поділяються на репродуктивні та конструктивні. Тести репродуктивного характеру складають основу першого рівня завдань і вимагають від абітурієнтів відтворення засвоєних ними раніше знань. До другого рівня відносяться тестові завдання репродуктивно-конструктивного характеру і дають можливість вступнику продемонструвати обізнаність з менш відомими фактами, подіями, назвами, термінами. Тести конструктивного характеру передбачають розв'язання творчих завдань і складають основу третього рівня складності. Такі завдання вимагають від абітурієнта визначення найсуттєвішого, стрижневого, спільного, відмінного, що дає змогу виявити глибину і неординарність педагогічного мислення майбутнього студента.

У програмі вказано нові нормативні документи про освіту в Україні, міжнародні правові акти, твори педагогів, мислителів; названо авторів педагогічних теорій, концепцій, класифікацій, сучасних науково-педагогічних досліджень.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ

Розділ 1. Загальні основи педагогіки

Педагогічна діяльність і особистість педагога. Зміст і організація навчального процесу у закладі вищої освіти. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної діяльності.

Педагогічна діяльність і особистість педагога. Особливості педагогічної діяльності. Вимоги до особистості учителя. Зміст та організація навчального процесу у ЗВО. Зміст підготовки майбутнього вчителя. Наукові та народні трактування терміну "вчитель". Співвідношення між поняттями "вчитель" і "педагог". Головне призначення вчителя за народною педагогікою – навчити людину бути Людиною. Функції вчителя (навчальна, виховна, розвивальна). Педагоги-класики про роль і значення вчителя: Я. Коменський про значення посади вчителя, М. Пирогов про завдання вчителя у школі, І. Франко про ідеал народного вчителя, Т. Лубенець про народного вчителя, К. Ушинський про вимоги до педагога, В. Сухомлинський про покликання вчителя. Основні вимоги до особистості вчителя: загальногромадянські, індивідуально-психологічні, морально-педагогічні, практично-соціальні.

Організація навчального процесу у закладі вищої освіти. Система контролю та оцінювання знань, умінь і навичок студентів. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної діяльності. Майбутній педагог: загальна характеристика, права та обов'язки. Самостійна робота студента: види та особливості. Організація професійного самовиховання майбутніх педагогів.

Предмет та завдання педагогіки. Джерела її вивчення та зв'язок з іншими науками. Структура педагогіки. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет і основні категорії педагогіки: формування і розвиток особистості, виховання, навчання, освіта на загальнолюдських цінностях, їх взаємозв'язок. Система педагогічних наук. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками (філософією, соціологією, демографією, економікою, політикою, етикою, естетикою, фольклористикою, літературою, історією, етнографією, кібернетикою, біологією, психологією, віковою фізіологією). Джерела сучасної педагогіки: народна педагогіка, педагогічна спадщина минулого, педагогічні дослідження, передовий педагогічний досвід. Завдання педагогіки на сучасному етапі. Напрями, течії зарубіжної педагогіки.

Загальна характеристика логіки та методів наукового дослідження.

Загальна характеристика логіки і методів науково-педагогічних досліджень. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем педагогіки. Характеристика методів науково-педагогічного дослідження. Поняття "метод науково-педагогічного дослідження". Емпіричні методи педагогічного дослідження (спостереження, опитування, експеримент, тестування) та теоретичні (аналіз, синтез, індукція, дедукція, порівняння, аналогія, моделювання). Етапи педагогічного дослідження: визначення проблеми, теми дослідження; постановка мети й завдань дослідження; вибір об'єкта й предмета дослідження; попередній аналіз інформації; умов і методів розв'язання проблеми; формулювання початкових гіпотез, їх теоретична та експериментальна перевірка; аналіз та узагальнення одержаних результатів, педагогічних фактів, їх наукове обґрунтування; побудова теоретичних висновків.

Групи методів науково-педагогічних досліджень. Педагогічне спостереження, його види (вибіркове, суцільне; пряме, опосередковане; неперервне, дискретне тощо), вимоги до проведення спостереження. Методи опитування (бесіда, анкетування, інтерв'ю). Види питань в анкетах та інтерв'ю (відкриті, закриті, напівзакриті). Методи оцінювання. Методи вивчення документації та учнівських робіт. Методи аналізу та узагальнення педагогічного досвіду. Педагогічний експеримент, його види (в залежності від мети - констатувальний, формувальний; за місцем проведення - природний, лабораторний). Послідовність та вимоги до проведення експерименту. Методи математичної статистики в педагогіці. Оформлення результатів дослідження та впровадження їх у педагогічну практику.

Характеристика вікових особливостей розвитку та виховання особистості.

Розвиток, виховання та формування особистості. Процес розвитку і формування особистості. Спадковість і розвиток. Біологічне і соціальне в розвитку особистості. Понятійний апарат про людину: людина як фізична істота, індивід, особистість, індивідуальність. Спадковість і середовище (макро-, мезо-, мікро-) як чинники розвитку особистості. Розвиток і виховання. Діяльність як чинник розвитку особистості. Діагностика розвитку. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості. Проблема вікової періодизації у педагогіці. Сучасна періодизація дітей дошкільного віку та учнів загальноосвітньої школи, педагогічні критерії виділення вікових періодів дитинства. Педагогічна характеристика дітей переддошкільного, дошкільного, молодшого, середнього, старшого шкільного віку.

Народна педагогіка про виховання дітей у період раннього дитинства. Роль батьків і вихователів у розвитку мови дитини, мовлення, уявлення, позитивних емоцій, сприйняття і відображення оточуючого.

Розділ 2. Теорія виховання

Мета і завдання виховання. Ідеал виховання. Національний виховний ідеал. Мета виховання як педагогічне поняття. Г. Ващенко про ідеал і мету виховання. Сучасне трактування мети виховання.

Сутність процесу виховання. Виховання як цілеспрямований, цілісний, багатогранний, довготривалий і безперервний процес. Зовнішня (виховний вплив) і внутрішня (самовиховання) сторони виховання. Функції виховного процесу. Виховання, самовиховання і перевиховання. Зовнішні і внутрішні суперечності виховання. Закономірності процесу виховання.

Відповідність виховання віковим особливостям учнів. Індивідуальний, особистісний підхід у процесі виховання. Принципи гуманізації, демократизації, безперервності, етнізації, диференціації та інтегративності (єдності педагогічних вимог школи, сім'ї та громадськості) виховання.

Методи і форми виховання. Поняття про методи і прийоми виховання, засоби і форми організації виховної роботи. Співвідношення між поняттями "метод" і "прийом" у вихованні. Класифікація методів виховання: методи формування свідомості особистості (бесіда, лекція, диспут, дискусія, переконання, навчання, приклад); методи організації діяльності, спілкування та формування позитивного досвіду суспільної поведінки (привчання, вправи, педагогічна вимога, громадська думка, створення виховуючих ситуацій, прогнозування); методи стимулювання (заохочення, покарання, змагання). Методи самовиховання.

Підходи до класифікації організаційних форм виховання: за кількістю учасників, за змістом, за основним об'єктом діяльності тощо. Традиційні та інноваційні форми організації виховної роботи.

Формування учнівського колективу та його вплив на особистість школяра. Поняття про колектив, його основні ознаки, структура колективу (формальна, неформальна). Функції учнівського колективу (організаційна, морально-виховна, стимулююча). Стосунки у колективі: гуманні, нейтральні, асоціальні, ділові й особистісні. Стадії розвитку колективу за А. Макаренком. Шляхи формування колективу: робота з активом, висунення вимог, принцип паралельної дії, перспективні лінії, формування здорової громадської думки, організація гуманного стилю спілкування дітей, тону у колективі.

Розумове виховання. Формування світогляду. Поняття про розумове виховання, інтелектуальний розвиток особистості. Зміст і завдання розумового виховання. Шляхи розумового виховання. Народна педагогіка про роль знань в житті людини. Формування світогляду особистості – одне з основних завдань розумового виховання. Поняття про світогляд. Види світогляду. Світогляд особистості та суспільний світогляд.

Моральне виховання. Поняття про мораль. Загальний та історичний аспекти морального виховання. Основні поняття з питань морального виховання: моральні цінності, моральний ідеал, моральні принципи, моральна свідомість, моральні почуття, моральна діяльність, моральні переконання, моральна спрямованість особистості. Основне завдання

морального виховання. Психолого-педагогічні основи моральної поведінки. Зміст морального виховання у сучасній школі. Форми та методи роботи педагога з морального виховання учнів. Використання методів народної педагогіки в моральному вихованні школярів.

Трудове виховання. Поняття про трудове виховання. Мета і завдання трудового виховання школярів у сучасних умовах. Зміст, форми і методи трудового виховання дітей. Трудове виховання як основа народної педагогіки. Система трудового виховання. Характеристика основних компонентів профорієнтації (професійна інформація, професійна консультація, професійний відбір, професійна адаптація). Методика організації різних видів трудової діяльності школярів.

Естетичне виховання. Поняття про естетику, естетичне виховання, естетичну культуру. Основні категорії естетичного виховання: естетичні ідеали, естетичні смаки, естетичні цінності. Завдання естетичного виховання, його зв'язок з іншими напрямками виховання особистості. Принципи та система естетичного виховання школярів. Засоби естетичного виховання: пізнання, праця, гра, природа, побут, мистецтво, людське спілкування, ознайомлення з культурою народу, традиціями, побутом. Шляхи естетичного виховання. Компоненти змісту естетичного виховання: естетична свідомість, естетичні почуття, досвід художньо-творчої діяльності.

Фізичне виховання. Традиції фізичного виховання в українській народній та козацькій педагогіці. Завдання фізичного виховання та збереження здоров'я дітей. Засоби фізичного виховання школярів, методи формування дбайливого ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.

Національне виховання. Національна система виховання. Мета і завдання національного виховання. Складові національної самосвідомості особистості. Зміст національного виховання. Шляхи та засобами реалізації національної системи виховання.

Громадянське виховання. Сутність громадянського виховання. Мета і завдання громадянського виховання. Шляхи виховання громадянина-патріота. Демократизація шкільного життя, система шкільного самоврядування.

Економічне виховання. Мета економічного виховання школярів. Основні завдання економічного виховання. Методи та засоби формування підприємливості та фінансова грамотності учнів. Форми економічного виховання.

Екологічне виховання. Зміст екологічного виховання. Основні завдання екологічного виховання школярів. Складники екологічної культури особистості. Форми екологічного виховання. Способи залучення учнів до природоохоронної діяльності.

Превентивне виховання. Сутність превентивного виховання. Мета і завдання превентивного виховання дітей і молоді. Характеристика пріоритетних напрямів превентивного виховання. Профілактика булінгу в освітніх закладах.

Вчитель – класний керівник. Характеристика дитячих і юнацьких формальних і неформальних організацій. Класний керівник у сучасній школі. Функції, права та обов'язки класного керівника. Психолого-педагогічні уміння класного керівника: аналітичні, гностичні, проектувальні, конструктивні, організаторські, комунікативні. Складові педагогічної майстерності класного керівника. Основні завдання і функції (виховна, організаторська, інформаційно-методологічна, дослідницька, соціальна, координаційна) класного керівника. Планування виховної роботи класовода з учнями. Організація роботи груп подовженого дня у школі. Робота вихователя з батьками учнів. Діяльність молодіжних і дитячих організацій України, їх роль у вихованні школярів.

Виховання дітей у сім'ї. Робота освітнього закладу з сім'єю. Поняття про сім'ю і шлюб. Сімейні традиції українського народу. Функції сучасної сім'ї. Виховний потенціал сім'ї. Методи виховання дітей у сім'ї. Стилі виховання дітей у родині. Авторитет батьків. Прояви батьківської любові. Методи дослідження сім'ї та сімейного виховання. Форми роботи з батьками.

Розділ 3. Дидактика

Предмет і завдання дидактики. Зв'язок дидактики з іншими науками, з методиками викладання навчальних предметів. Джерела розвитку дидактики. Предмет дидактики. Основні категорії дидактики. Українська народна дидактика: її мета, завдання і зміст.

Поняття і сутність процесу навчання. Структурні компоненти процесу навчання. Основні функції навчання. Основні етапи оволодіння знаннями. Мотив і стимул навчання. Види мотивів. Пізнавальний інтерес як засіб мотивації учіння. Шляхи формування пізнавального інтересу.

Загальне поняття про закономірності та принципи навчання. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Система принципів навчання у різних авторів. Класичні принципи навчання. Взаємозв'язок між принципами навчання. Системний підхід до реалізації принципів навчання на уроці. Принципи навчання в народній дидактиці.

Загальне поняття про зміст освіти як дидактичну категорію. Теорії формальної і матеріальної освіти. Фактори, що впливають на зміст освіти. Документи, в яких відображається зміст освіти в школі: навчальні плани, навчальні програми, підручники. Навчальний план. Навчальна програма: принцип побудови, структура. Вимоги до навчальної програми. Зміст поняття «підручник». Функції та структура підручника. Варіативність шкільних підручників. Класифікація шкільних підручників. Вимоги до сучасного підручника.

Визначення методу навчання. Основні функції методів навчання. Прийом як складова частина методу і як самосійна дидактична категорія. Різні підходи до класифікації методів навчання. Технологія вибору методів навчання. Методи навчання в народній педагогіці.

Форми організації навчального процесу в освітньому закладі. Історія розвитку форм організації навчання. Сутність класно-урочної системи навчання, її позитивні сторони, недоліки, шляхи удосконалення. Основні підходи до класифікації типів уроків. Шляхи підвищення ефективності уроку.

Індивідуальні, групові та колективні форми навчальної роботи на заняттях.

Факультативні заняття.

Індивідуальні та групові заняття, методика їх організації та проведення.

Організація навчально-пізнавальної роботи з учнями. Предметні гуртки.

Контроль та оцінка навчальних досягнень школярів.

Суть і види контролю. Функції контролю. Основні вимоги до перевірки і оцінки навчальних досягнень учнів. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Рівні навчальних досягнень учнів. Норми оцінок. Організація і методика перевірки і обліку навчальних досягнень учнів.

Наукові основи управління загальноосвітнім навчальним закладом. Педагогічна рада школи: склад, тематика засідань, періодичність проведення. Органи громадського самоврядування у навчальних закладах: конференція, рада закладу освіти, піклувальна рада, їх повноваження. Методична робота в освітньому закладі. Поняття про педагогічний досвід. Види досвіду. Критерії оцінки передового педагогічного досвіду. Внутрішньошкільне керівництво та контроль. Контроль за якістю знань, умінь і навичок. Контроль за веденням шкільної документації.

ПИТАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток.
2. Діяльність як чинник розвитку особистості.
3. Основні педагогічні поняття як категорії педагогічної науки.
4. Система педагогічних наук: загальна педагогіка, вікова педагогіка, спеціальна педагогіка: тифло-, сурдо-, олігофренопедагогіка, корекційна педагогіка, логопедія, історія педагогіки, окремі методики викладання; порівняльна педагогіка, етнопедагогіка, соціальна педагогіка.
5. Поняття "метод науково-педагогічного дослідження".
6. Емпіричні методи педагогічного дослідження.
7. Теоретичні методи педагогічного дослідження.

8. Етапи педагогічного дослідження.
9. Основні вимоги до особистості вчителя: загальногромадянські, індивідуально-психологічні, морально-педагогічні, практично-соціальні.
10. Вікова періодизація дитини з погляду психології і фізіології
11. Процеси акселерації і ретардації в розвитку дитини. Теорії, що пояснюють причини виникнення акселерації.
12. Біологічне і соціальне в розвитку особистості.
13. Виховання як цілеспрямований чинник розвитку особистості школяра.
14. Самостійна робота студентів у системі підготовки до педагогічної діяльності.
15. Майбутній педагог: загальна характеристика, права та обов'язки.
16. Самостійна робота студента: види та особливості.
17. Ідеал та мета національного виховання.
18. Процес виховання, його структура, мета виховання.
19. Загальні закономірності процесу виховання.
20. Основні принципи виховання.
21. Зміст процесу виховання.
22. Класифікація методів виховання, їх характеристика.
23. Методи формування свідомості особистості.
24. Методи організації діяльності та формування досвіду суспільної поведінки.
25. Методи стимулювання поведінки та діяльності вихованців.
26. Традиційні та інноваційні форми організації виховної роботи.
27. Динаміка та етапи розвитку учнівського колективу.
28. Завдання та зміст морального виховання школярів. Форми і методи морального виховання школярів.
29. Завдання та зміст економічного виховання. Форми і методи економічного виховання учнів.
30. Сутність громадянського виховання. Організація громадянського виховання в школі.
31. Завдання і зміст естетичного виховання школярів. Форми і методи естетичного виховання школярів.
32. Завдання і зміст фізичного виховання школярів. Формування здорового способу життя учнів.
33. Трудового виховання школярів. Форми і методи трудового виховання школярів.
34. Екологічне виховання школярів. Організація природоохоронної діяльності.
35. Превентивного виховання здобувачів освіти.
36. Форми взаємодії школи, сім'ї та громадськості у вихованні учнівської молоді.
37. Основні законодавчі акти, на яких базується система освіти України: "Конвенція про права дитини", Закон України "Про загальну середню освіту", Закон України "Про вищу освіту", Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи та ін.
38. Дидактика як галузь педагогічних знань
39. Сутність процесу навчання, його методологічні основи та рушійні сили
40. Функції процесу навчання, взаємозв'язок між ними
41. Поняття змісту освіти, його історичний характер
42. Принципи та критерії відбору змісту освіти
43. Поняття про методи навчання. Основні підходи до класифікації методів навчання
44. Загальна характеристика методів за джерелом інформації
45. Загальна характеристика методів за рівнем пізнавальної діяльності школярів
46. Методи навчання за логікою передачі та сприймання навчальної інформації
47. Характеристика методів контролю та самоконтролю у навчанні.
48. Сутність поняття форми організації навчання
49. Характеристика класно-урочної системи навчання
50. Шляхи вдосконалення класно-урочної системи навчання на сучасному етапі
51. Форми організації навчання класно-урочної системи.

52. Домашня робота учнів. Види домашніх завдань, вимоги до них.

Нормативні документи

1. Наказ МОН № 641 від 16 червня 2015 року [«Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах»](#)
2. Постанова від 21 лютого 2018 р. №87 [«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»](#)
3. [РОЗПОРЯДЖЕННЯ Кабінету Міністрів від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»](#)
4. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0641729-15>
5. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні (від 3 жовтня 2018 р.) <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80>
6. Концепція сімейного виховання в системі освіти України «Щаслива родина» на 2012–2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docs.google.com/document/d/1d26bz8vt3ngctdign4fjuejuxyl5-grmho8kkone9nk/edit>
7. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ipv.org.ua/prohrama-nova-ukrainska-shkola/>
8. Закон України «Про загальну середню освіту»: прийнятий 13.05.1999 р., зі змінами і доповненнями станом на 19.03.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
9. Закон України «Про вищу освіту»: прийнятий 01.07.2014р., зі змінами і доповненнями станом на 24.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
10. Постанова КМУ від 21.02.2017 №87 [«Про затвердження Державного стандарту початкової освіти»](#) (застосовується з 1 вересня 2018 р. для учнів, які навчаються за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти).
11. Лист МОН 1/9-413 від 27.07.17 року [Про деякі питання щодо організації виховної роботи у навчальних закладах у 2017/2018 навчальному році](#)
12. Закону України «Про освіту» № 2145-19 від 05.09.2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/paran186#n186>
13. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р [«Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».](#)
14. Нова українська школа: концептуальні засади реформування середньої школи. Ухвалено рішенням Колегії МОН України 20.10.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
15. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688 [«Про внесення змін до Державного стандарту початкової освіти».](#)
16. Наказ МОН № 1/9-523 від 16 серпня 2019 року [Про національно-патріотичне виховання у закладах освіти у 2019/2020 навчальному році](#)

Список літератури

1. Автомонов П.П. Дидактика вищої школи : підручник / П.П. Автомонов. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2008. – 368 с.
2. Аймедов К.Д. Загальна педагогіка та історія педагогіки: підручник / К.Д. Аймедов. – Київ : Слово, 2014. – 352 с.

3. Алєндарь Н. І. Вплив науково-дослїдницької дїяльностї на формування творчої особистостї майбутнього вчителя початкової школи / Н. І. Алєндарь, В. З. Антонюк // Педагогїчний часопис Волині : науковий журнал. – Луцьк : СНУ іменї Лєси Українки, 2018. – №4. – С. 95-100.
4. Андрощук І.В. Методика виховної роботи : навч. посїбник / І.В. Андрощук, І.П. Андрощук. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – 320 с.
5. Барбашова І.А. Дидактика : [навч. посїбник для ст-тїв пед. ВНЗ] / І.А. Барбашова. – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В, 2009. – 232 с.
6. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання : [навч. посїб] / Буйницька О.П. – К. : Центр учбової лїтератури, 2012. – 240 с.
7. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогїки [Текст] : навч. посїб. / О. Вишневський. - 3-є вид., доопрац. і допов. - К. : Знання, 2008. - 566с.
8. Дубасєнюк О.А. Професїйна педагогїчна освїта : інноваційні технології та методики : [монографія] / За ред. О.А. Дубасєнюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 564 с.
9. Дубасєнюк О.А., Антонова О.Є. Методика викладання педагогїки: курс лекцій: вид.2, доповнене. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2017. 327 с.
10. Жигір В.І. Дидактичні основи професїйної освїти : [навчальний посїбник] / В.І. Жигір. – Бердянськ : БДПУ, 2017. – 304 с.
11. Жигір В.І. Методологїчні засади професїйної освїти : [навчальний посїбник] / В.І. Жигір. – Бердянськ : БДПУ, 2017. – 221 с.
12. Жигір В.І. Професїйна педагогїка / В.І. Жигір, О.А. Чернега. – К. : Кондор, 2010. – 264 с.
13. Загальна педагогїка та історія педагогїки : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / К. В. Аймедов, В. В. Бабїєнко, В. А. Бабїєнко, В. В. Сторож ; Одес. нац. мед. ун-т. - К. : Слово, 2014. - 348 с.
14. Зайченко І.В. Педагогїка. Підручник .- К.:Лїра – 3-є вид., перероблене та доповнене, 2016.- 608с.
15. Заремба Л. В. Педагогїка (загальні основи педагогїки, теорія виховання) / Навчальне видання (Опорні конспекти лекцій) / Л. В. Заремба. – Луцьк, 2013. – 48 с.
16. Інноваційна спрямованість змісту і технологій освїти / Біла книга національної освїти України / Т.Ф.Алексєєнко, В.М.Аніщенко, Г.О.Балл [та ін.]; [за заг. ред. акад. В.Г. Кременя]; НАПН України. – К. : Інформ. системи, 2010. – 342 с. – Бібліогр. : с. 335 – Роздїл 1.2 / у співавторствї / – С. 32 – 38.
17. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Педагогїка вищої школи у схемах і таблицях : навчальний посїбник. – Харків, 2016. – 260 с.
18. Ковалєнко О.Е. Дидактичні основи професїйної освїти : [навчальний посїбник для студентів вищих навчальних закладів інженерно-педагогїчних спеціальностей] / О.Е.Ковалєнко, Н.О.Брюханова, З.І.Гирич, В.В. Кулєшова, О.О.Прохорова. – Харків : ВПП «Контраст», 2008. – 144 с.
19. Кравченко Т. В. Педагогїка сімейного виховання : навч. посїбник / Т.В.Кравченко, С.С.Заєць. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2013. – 126 с.
20. Кремень В. Г. Енциклопедія освїти / В. Кремень; Акад.пед.наук України; головний ред. В.Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040с.
21. Кузьмінський А. І. Педагогїка вищої школи: навч. посїб. / А. І. Кузьмінський. – Київ: Знання, 2013. – 486 с.
22. Кучерявий О. Г. Педагогїка: особистісно – розвивальні аспекти : навчальний посїбник / Кучерявий О. Г. – Київ : Видавничій Дїм «Слово», 2014. – 234 с.
23. Лунячек В. Е. Основи педагогїки вищої школи: навчальний посїбник / В. Е. Лунячек. – Харків : ХНУ іменї В. Н. Каразіна, 2014. – 252 с.
24. Максимєнко В. П. М17 Дидактика: курс лекцій: Навч. посїб. / В. П. Максимєнко – Хмельницький: ХмЦНП, 2013. – 222 с.

25. Максимюк С. П. Педагогіка : навчальний посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / С. П. Максимюк. — К. : Кондор, 2009. — 667 с.
26. Медіна Джон. Правила розвитку мозку дитини. Як виховати розумну та щасливу дитину від народження до п'яти / пер. з англ. Тетяна Рабчак. — 5-те вид. — К. : Наш формат, 2019. — 320 с.
27. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посібник / Н. Є. Мойсеюк. — видан. 5-е допов. і перероблене. — К. : ВАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2009. — 670 с.
28. Національний освітній глосарій : вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад. : В. М. Захарченко, С. А. Калашнікова, В. І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. — К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. — 100 с.
29. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
30. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / Ортинський В. Л. — Львів: ЦУЛ, — 2013. — 470 с.
31. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка . Підручник. — К.: ЦНР, 2019. — 228с.
32. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Навчальна книга – Богдан, 2013. - 232 с.
33. Педагогічна мудрість віків [Текст] : навч. посіб. / уклад. : В. Омеляненко, А. Кузьмінський. - К. : Знання, 2009. - 411 с.
34. Петрановська Л. Таємна опора : емоційний зв'язок у житті дитини / Людмила Петрановська ; пер. з рос. О. Рибки. — Х. : Віват, 2019. — 224 с.
35. Поліщук О. П. Виховання в учнів початкових класів моральних цінностей у процесі позакласної роботи / О. П. Поліщук // Молодий вчений. — 2018. — № 4.1 — С. 60–63.
36. Поліщук О. П. Моральне виховання молодших школярів у процесі позакласної виховної роботи / О. П. Поліщук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. — К. : НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. — Випуск 65.— С. 69–72.
37. Смолюк І.О. Виховання здорової дитини в українській етнопедагогіці [Текст] / І.О.Смолюк, В.І. Смолюк // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. Збірник наукових праць Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки .— 2016 . — №1 (33) . — С. 5-11 Видання відображається в науково метричних базах: Index Copernicus International, eLibrary (РІНЦ)
38. Тоцька Т. П. Формування ціннісного ставлення до праці за творами В. Сухомлинського. Старший дошкільний вік / Т. П. Тоцька .— К. : Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2012.— 124 с.
39. Фабер Адель. Как говорить, чтобы дети слушали, как слушать, чтобы дети говорили / Адель Фабер, Элейн Мазлиш ; пер. с англ. А.С. Завельской]. — Київ : Форс Україна, 2019. — 336 с.
40. Фізеші О.Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: Навчальний посібник / О.Й.Фізеші. — К. : Кондор-Видавництво, 2015. — 390 с.
41. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид., допов. К. : Академвидав, 2014. 454 с.
42. Фіцула М.М. Педагогіка : навч. посібн. для студ. вищих педагогічних закладів освіти / М.М.Фіцула. — Вид. 3-тє, перероб., доп. — Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2015. — 232 с.
43. Шрагіна Лариса. Немовля – малеча – підліток. Мудрі формули виховання / Лариса Шрагіна. — Київ : Брайт Стар паблішінг, 2016. — 160 с.

Критерії оцінювання

На фаховому випробуванні за кожну правильну відповідь (виконане завдання) вступнику нараховується певна кількість балів, яка зростає пропорційно до кількості та правильності виконаних завдань.

За кожну правильну відповідь із 10 завдань вступнику нараховується максимально 10 балів. Оцінювання знань вступників здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Рівень підготовки вступника

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника:

200–180 балів;

179–160 балів;

159–140 балів;

139– 100 балів.

1 рівень (високий): 200–180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв'язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв'язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 179–160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв'язання завдань має бути правильним, логічно обгрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 159–140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

4 рівень (низький): 139 – 100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії

проф. Лякішева А.В.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

доц. Слащук А.М.